

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Створаришене “Українських Робітничих Вістей”.
Передплата на рік \$4.00

Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповищені в газеті рукописи не повертає ся, крім тих допущувателів
написати, що бажає заручити свої рукописи на справі П. неповищені
та задувати поштовою марку на П. пересилку.

ПЕТЛЮРІВСЬКЕ ХАМСТВО.

Нам знова приходиться писати про події, які вже обговорювали ся в останніх числах “Українських Робітничих Вістей”. Приходиться писати про те, що ся тема нам до вроду, а тому, що годі про неї мовчати. Мова йде про репатріацію петлюрівських інтернованих з Польщі на Україну в зв'язі з амністією радянської влади.

В попередніх числах “Укр. Роб. Вістей” писало ся, як польська влада перекадає повернення інтернованих петлюрівців на Україну, як петлюрівські старшини збіжжють ся над аглоциніями ся Іхати на Україну жовірами та які перешкоди ставили польські влади разом з петлюрівськими старшинами радянській комісії підчас відвідування цих таборів.

Сі вісти ми подавали за радянською пресою. Сими днями наспіла з Варшави петлюрівська ретпилька “Українська Справа”, в якій самі петлюрівські старшини описують події в таборах інтернованих підчас прибуття там радянської репараційної комісії.

Описують вони ті події в питомій їм, як професіональним бандитам, способі, називаючи членів комісії “Кидами і т. д. Але не про се ми хочемо писати. Нас цікавить інша сторона, а власне, перешкоди, які в “Укр. Справі” з 23. мая стало п. н. “Тяжкий іспит”, ми бачимо, як ся бандитська збиранина сама себе видає за голову. З ті стати видно, яку збиранину суспільних підвладців представляє собою т. з. петлюрівська армія. З ті стати видно, під яким обухом старшини знаходять ся рядові петлюрівські жовіри та як глибоко пустив свої коріні розклад в петлюрівських таборах.

Але приступимо до річи.
Коли петлюрівці в таборі в Каліні почули, що до них прибула радянська комісія для проголошення амністії, вони “виграли” представників і писали до польського майора Штобріна. Ось чого просили петлюрівські старшини в польського майора: “Представники інтернованих просили, щоб козаки були виведені (перед радянську місію) в військовому ладу, при старшинках, бо тільки тоді може бути належний догляд за козаками і особливо за большевицькими провокаторами, які вже вийшли ся до таборів. Тут польський таборовий влади і п. майором були предявлені документальні докази большевицької пропаганди в таборах”.

Вже з сего самого признання ся якогось петлюрівського старшини на шпальтах своєї ретпильки видно, як петлюрівські старшини бояли ся випустити хоч на хвилину з під свого “належного догляду козаки” та і самі признають ся, що козаки в таборах большевицькі. “Бо певна річ, що ніякі посторонні большевицькі не допущають ся там для пропаганди.”

Коли ж майор Штобрін заявив петлюрівським старшинам, що радянська комісія буде читати амністії для рядових жовірів окремо, а для старшин окремо, тоді петлюрівські старшини влучили польському майорові у висшій степені хамську заяву, в якій між иншим говорять ся:

“Хай БАГІНЕТІ БРАТНЬОГО ПОЛЬСЬКОГО НАРОДУ ДОРУЧ З ЯКИМ МИ БИЛИ СЯ ВСЬОГО ТІЛЬКИ З РОКИ ТОМУ ЗА ВОГО ВОЛО ТА ЯКИ ДАС ТЕПЕР НАМ, ПОЗБЕВЛЕННИМ СВОЮ БАТЬКІВЩИНУ, ТИМЧАСОВИЙ ПРИТУЛОК, — охороняють представників тих же самих большевицькі”.

Ось яке хамське признання ся. Але зате правдиве. Сей цитат ми беремо з “Укр. Справи” з 23. мая. З ті самої варшавської “Укр. Справи”, яка почала виходити на місце здохнувшої “Укр. Трибуни”, за якою так плакав і розпадав ся і до якої писав статі редактор “Укр. Голосу”. Отже на шпальтах тієї самої ретпильки інтерновані петлюрівські старшини визнають свої бандитські зв'язки перед “братнім польським народом” поруч котрого з багнетами вони били ся за його волю.

Не дивлячись на “високий патріотичний настрій” серед петлюрівців, в одній тільки каліській таборі і одного дня аглоцило ся до виду на Україну 2 старшини і 71 козаків, які визнавали себе “контрреволюціонерами” і адали ся на ласку Раковського”, як лише “Укр. Справа”.

Не лишнім буде вказати те, як петлюрівці ольповають своїх інтернаних одиодумців тільки за те, що вони аглоцили ся до виду на Україну. В передмінувшім числі “У. Р. В.” ми наводили слова, якими ольповує та сама “Укр. Справа” зрадничий Петлюрів кооператори. Коли кооператори стояли в рядіх петлюрівських “міністрів”, то були “солвейсами”, а скоро лише плянули на петлюрівщину, то стали “шучаками, коршунами”.

Так само є і з тими інтернованими, що аглоцились до виду на Україну. Пока не було чутки про вилід петлюрівських інтернованих на Україну, доти вони були “героями”, “борцями за національну ідею”, “за рідну батьківщину”, найвідомішим національним елементом”, “цвітом української нації” і т. д. Коли ж вони аглоцились до виду на Україну, то показало ся, що се збиранина “найгіршої марки”. Ось послухайте, що се за люди і петлюрівці:

“Записало ся лише: з старшин — 2 хорунжих, в тому числі один з Курьєка (се також лайка); з козаків: служивших раніш в червоній армії — 27, деїнків — 8, бушній російський полонений — 1, з большевицьких провокаторів — 2, мобілізованих — 20 і добровольців — 13”. Цікаво, що з останніх 13 нема ні одного чоловіка, а самі: “1 Тульський, 1 Курський, і Херсонський, і 1 Таврицький”.

Отже як видно, то “Укр. Справа” курських та херсонських не має за людей. Та меще з тими. Інтересним є те, що самі петлюрівці говорять про себе як про збиранину, деїнківщину і т. д.

Однак навіть радні деїнків найгіршої марки визнавали більше чести і самоповаги до себе ніж ті петлюрівські старшини та Саайковські, редактори “Укр. Справи”, які на шпальтах своєї ретпильки хвалять ся, що вони “били ся за волю польського народу” і дякують тому народові, що він дав їм в тивлах таборах для інтернованих “тимчасовий притулок”.

Так, тимчасовий. Не щін-завтра, польська шляхта прожене непотрібних її більше добровільних локалів.

Воллеч.

ПЕРША ПОМІЧ ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ УЧЕНИХ І ПИСЬМЕННИКІВ НА РАД. УКРАЇНІ.

Минувшої суботи Комітет Помічі Голодуючим на Радянській Україні в Вінніпегу вислав на руки представника У.С.Р.Р. в Празі тов. М. Левицького 500 американських доларів, з приуроченем закупили за них споживчі средства і вислати їх для голодуючих учених і письменників на Радянській Україні. Є перша поміч від українських робітників і бідних фермерів в Канаді для культурних робітників України в теперішню надзвичайно важку для них пору. Є се вправді скромна поміч, беручи під увагу велику потребу тієї помічі, та всеж такі українські робітники і бідні фермери є першими в Канаді, що відкликають ся на залив о помічі для голодуючої української інтелігенції. Можна надіятися, що український пролетаріят в Канаді і на будуче не забуде за своїх героїв-борців на культурній полі України.

Крім сєї помічі товаришам не треба забувати також і про піднесу недавно в “Українських Робітничих Вістях” помічі для поодиноких учених і письменників на Україні. Потреба помічі є така велика, що ніякі жертви чи то на поміч голодуючому населенню в полудневій Україні, чи то голодуючим ученим і письменникам — не є за великі. Тому всі товариші, які є в спромозі зложити від себе лепту на закупку поживий для одного голодуючого письменника, повинні се негайно зробити, так як цар-голова не жартує і несе смерть і руйну кожного дня, кожної години.

На поклик “У.Р.В.” відкликнуло ся зараз чотирох товаришів в Вінніпегу, які зложили по \$5.00 і вислали за них двом українським ученим в Києві споживчі средства. Також товариші з Келгарі, Алта, прислали вже \$20.75 на вислане двом ученим поживий. Так що дотепер вислано вже споживчі средства для 6-ох українських учених і письменників, на суму 60 американських доларів.

Хто ж слідуючий аглоциуєт ся зі своєю пайкою? Не отягайтесь, товариші, а спішіть з помічю для голодуючих культурних робітників на Україні!

ГОЛОТА ХИТРА НА ВИДУМКИ.

Так каже пословиця. І коли ви здрігнетеся роботі чорної сотні в Канаді і Злуч. Державах, то й ви самі повторите за пословицею: голота хитра на видумки.

В львівській чорносотенно-страйковій газеті “Громадський Вістник” появилось “донесення”, що “відомий наш діяч Євген Чикаленко описав ся в тяжкій, просто безвихідній стані востанові”. Старий збіжжює дрова в громадській лісі, а жінка ходить на фабрику о 6-ій годній рані.

Прочитавши се, безробітний робітник скаже: шадливий чоловік, коли йому позволяють збирати в громадській лісі дрова, а його жінка має роботу. Але лиш Чикаленка се тим не огранчило ся, як лише “Гром. Вістник”, бо він “підважуєчи в лісі вайке дерево... підорвав ся і лежить тяжко хорий...”

Державницька стара брехунка “Свобода”, яка перна винайшла діаманти в большевицьких книжках, підпохла “тажке становище” Чикаленка і починає кампанію збирати для неї фондів в Злуч. Державах, зазначаючи, що если хто відмовить ся від такої помічі, то “допустить ся найстрашнішого злочину: злочину некультурности і національної невдячности”.

Коли на Україні гинуть з голоду мільони селян і робітників, то чорна сотня не тільки ніколи словом не обмовила ся про поміч голодуючим, але вона отверто вступала і вступала проти такої помічі, стараючись підорвати її серед українських робітників. І вона не боїт ся, що повонає сим “найстрашніший злочин некультурности і національної невдячности”, хоч на Україні гине з голоду українське селянство. Навіть фотографії з голодуючих місцевостей, розіслані Делегатом Укр. Черв. Хреста за кордоном, др. Холодним, до всіх українських газет з ціллю спонукати українську еміграцію поспішити з помічю, чорна сотня використовує сї фотографії для протрадянської пропаганди, а не для призначевої цілі.

Але коли чорна сотня почула, що один з визначних петлюрівських щурів пішов у Відні до “громадського ліса” збирати дрова, то вона підняла крик, що хто йому не допоможе, то поповнить “найстрашніший злочин некультурности і національної невдячности”.

Тим часом чи дійсно сїй “визначний діяч” “підорвав ся важким деревом”? В варшавській петлюрівській “Українській Справі” з 28. мая читаємо слідуюче про сего петлюрівського діяча: “Сими днями в “Гром. Ві-

НОТА КРУТІСНКА НА НОТУ КУРКУЛЕНКА.

(Фейлетон.)

Перше всего в справі формальній:

Чи тебе, друже мій добрий Пантелеймоне, морт звав за старий довг, що ось вже місяць минув, а про тебе ні слуху, ні духу?

Хотів я давно вже відповісти на твою послідну ноту, але не знав адреси твого каміня. Тож повідомляю тебе через газету, що ноту твою отримав... І не знаю чи з неї спитає, чи над нею плакати.

За високий, Анахтемовичу, ти той узяв, за високий, голубе. Таким тоном ти тільки поспиниш українській справі.

І біс нас там всіх знає: чи ви там блекоту обжерались, що так запудлати ціду українську справу?

Винтав я в “Українській Справі” про українську справу, що українська справа здохла на пси по цілим петлюрівським фронті, і пише “Українська Справа”, що если так дальше піде з українською справою, то она, варшавська “Українська Справа”, “страха ради іудейської” і “благословення Огієнка, дасть пражський українській справі петлюрівську дулю під ніс, при повній неутральности віденської української-справи.

Чудове буде видовище, Куркуленку! Чи бачиш до чого-ви довели свою високою політикою українську справу? Аж нам, Канадіянам, прийдеть ся амшуватися.

І вмшаємось! Ось тільки вийдемо з ліса і вмшаємось. Взімемо з собою Олександра Македонського на підпржку і такого вам перцю завдамо, що сам Іван Златоустий в перекладі на українську мову нічого вам не допоможе.

Ти, Пантелеймоне Анахтемовичу, чуже бачиш під лісом а свого?... Бодай тобі, голубчику, прожектори повлазили. Чи ти хочеш висидіти на камінях коло Генуї українську справу? Скорше Петлюра соляним стопом стане в петлюрівській Содомі й Гоморі, ніж твоє “громадянство” оплодотворить генуїєвське каміне української справі.

Сей мій діагноз попірають Рипиндія з “Укр. Голосу” і чейтар від національної гімнастики, він же професор “льогіки подій” в Галичині.

Прощай ся, Куркуленку, з генуїєвським камінем і мандруй до Праги на студентський зїзд ратувати українську справу. Куркуленку! На тебе тепер звернені сїнь-жовті оці Рипинді, чейтара, “Української Справи” і мої, високоповажанаго Крутїєнка, власні очі...

Пресбитеріянський дячок також показав вже свого носа із ліса і нохає чорносотенне повітріє, підморгуючи на греко-асирійський Рипиндію.

І я, як авторитетний в сій справі, кажу тобі, а ти передай Огієнкові, а більше нікому, бо тайна ся велика есть, аз же глаголю тобі, як своему приятелю:

Коли пресбитеріянський дячок і греко-асирійський Рипиндія злучать та два плоть в єдину, то підеть ся великий евангеліський похід з Канади на Радянську Україну.

Але для успіху сєї справи, нам треба молоді, перенитої українською державністю, інтелігенції, яка могла-б заступити стару, сїнь-жовто-пичорну на еміграцій нашу державну ропу.

Кажу тобі, Куркуленку, що на стару інтелігенцію нам покладають ся нема що. Одна її частина — знесилена, пішла в ліс по дрова, а друга, здоровіша — червоніє.

Лишаєт ся одинока надія на молоде покоління. Але, асирійський боже! Що ми бачимо? Між нашим сїнь-жовтим цвітом, нашою надією заплодились якісь безсоромні “Віхті”, перед моральним розкладом яких навіть Рипиндія червоніє з сорому.

А та частина нашого студентства, котра здорова морально, запрошує на свій конгрес до Праги як почесних гостей большевицьких Шумського і Златоуцького та представників

Мусій.

ше партію... прогресивною казнаєть ся.

А то вже, кажу тобі, раз партія!..

Пі посол в домініальнім парламенті Джон Еванс дуже хвалять українських фермерів. Каже, що добрі господарі, тільки... завзяті проповідники большевизму... Але партія се не скомпромітована і дуже стоїть за нашою справою.

Кажуть, що коли Рипиндія почула, що посол прогресивної назвав українських фермерів большевицькими, то зі злости аж державної ропи напустила... Але се нічого, аби партія була не скомпромітована.

Був я у Вільямса... Просив для тебе черевік. Дав пару старих, недоношених... жовтого кольору. Представ собі, як Ангакі обзакомлені з українською справою. Навіть коляр знають. Ось тільки прибуло до них трибу, то сейчас і вишло. Подай лише докладну адресу.

Про канадсько-дякськую аритметіку напишу пізніше... як вийдемо зовсім вже з ліса.

Маю деякі авторитетні і ціпер в Манітобі вибори, підчас яких також порушить ся справа українського походження.

Богато-б можна писати (але мало слухати) про те, як тут маєт ся справа українського походження. За подробицями можеш звернути ся до Рипинді, а я тільки скажу:

До тепер всі партії в Канаді компромітували українську справу. Ми тепер вигнали з ліса нову не скомпромітовану

ПАНОВАНС ЩУРІВ.

Так то називає публічна опінія Румунії теперішнє правительство, в яким господарюють три брата Братіяни. Назвиско се знає се а років 1907—1911, коли то тодішнє ліберальне правительство привернуло горожанський “порядок”, розстрілявши понад 11.000 селян-повстанців, а три Братіяни почали рабувати публічне майно на велику скалю.

А що такий рабунек не був можливий без брутального переслідування пролетаріату, то вже такі 1907 р. проти всіх робітничих організацій заведено терор, який 1909 р. дійшов до неможливости. Теперішній комуністичний процес є знова завершеном того все ще існуючого терору. Але часи мовчання вже минули. Давне бажанє румунських “боярів і олігархів здобути Семигород без Семигородців і Бесарабію без Бесарабії не могло сповнитися.

Населення обох тих країв не може вже зносити мовчкі насильства настановленого з королявської — лаяки — правительства. Понад 5.000 бесарабських студентів, які вчать ся в румунських університетах, піднесло слідуючий протест:

Протестуємо проти переслідування, проти тортур і всіх тих средств, які мають на цілі знищити інтелігенції Бесарабії.

Звертаємо ся до вас, учені, журналісти, студенти з інших провінцій! В імя людськості, в імя жертв білого терору в Бесарабії, в імени тих, що поперивють ся по тюрмах! Підніте разом з нами голос протесту за святі права людськості і кляпте разом з нами: “Досить крові! Хай живе свобода слова і писемля”!

Екзекутивний Комітет Бесарабських Студентів.

Сю відозву передруковано майже в усіх румунських часописях. Заграничні, політично-думавчі люди також докладають ся про те. Однак відносини не змінять ся, коли хвиля інтернаціональної реакції йде вперед. Президент міністрів Братіяну, який заявив вже перед місяцем, що не обходить його голодівка обжалованих, які сидять “під мечем”, не соромить ся сказати в переділені свого відвіду до Генуї: “Іду до Генуї, щоби бути помічним при дальшій розвою культурній людськості”.

Сі слова не потребують яких поясненя. А ми надіємось на поміч: “Інтернаціонального єдиного фронту”.

Ал. Бадумеску.
Букарешт.

Помешене безробіття в Німеччині.

БЕРЛІН, 2. червня. — Безробітє в Німеччині швидко помешуєт ся. Першого мая було лише 69.000 осіб цілком без занятя, тоді як першого цвітня було таких осіб 116.000.

череди поліців святкують свої побіди.

Рівночасно нищать ся молюдь вірну своему народові, студентів, замкаючи їх по тюрмах і шпівнях. В самій лише трагікомедії на Деліоль-Спірей (так називаєт ся округ в Букарешті, де відбувають ся комуністичний процес), є причисленим длапачить студентів, які переходять середовищні інвізиторські муки. Не потреба вже ніяких засудів смерті. Обжалованих замучить ся скорше, ніж судія проголосить вирок.

І се не вмігом, а система зєліної руки, яка від чотирох літ придалає всіх політичних противників.

Протестуємо проти переслідування, проти тортур і всіх тих средств, які мають на цілі знищити інтелігенції Бесарабії.

Звертаємо ся до вас, учені, журналісти, студенти з інших провінцій! В імя людськості, в імя жертв білого терору в Бесарабії, в імени тих, що поперивють ся по тюрмах! Підніте разом з нами голос протесту за святі права людськості і кляпте разом з нами: “Досить крові! Хай живе свобода слова і писемля”!

Екзекутивний Комітет Бесарабських Студентів.

Сю відозву передруковано майже в усіх румунських часописях. Заграничні, політично-думавчі люди також докладають ся про те. Однак відносини не змінять ся, коли хвиля інтернаціональної реакції йде вперед. Президент міністрів Братіяну, який заявив вже перед місяцем, що не обходить його голодівка обжалованих, які сидять “під мечем”, не соромить ся сказати в переділені свого відвіду до Генуї: “Іду до Генуї, щоби бути помічним при дальшій розвою культурній людськості”.

Сі слова не потребують яких поясненя. А ми надіємось на поміч: “Інтернаціонального єдиного фронту”.

Ал. Бадумеску.
Букарешт.

Помешене безробіття в Німеччині.

БЕРЛІН, 2. червня. — Безробітє в Німеччині швидко помешуєт ся. Першого мая було лише 69.000 осіб цілком без занятя, тоді як першого цвітня було таких осіб 116.000.